

UREDBA

O RATIFIKACIJI KONVENCIJE O UGOVORU O MEĐUNARODNOM DRUMSKOM PREVOZU PUTNIKA I PRTLJAGA (CVR)

("Sl. list SFRJ - Međunarodni ugovori", br. 8/77)

ČLAN 1

Ratifikuje se Konvencija o ugovoru o međunarodnom drumskom prevozu putnika i prtljaga (CVR), sačinjena 1. marta 1973. godine u Ženevi, u originalu na engleskom jeziku.

ČLAN 2

Tekst Konvencije u originalu na engleskom jeziku i u prevodu na srpskohrvatskom jeziku glasi:

KONVENCIJA O UGOVORU O MEĐUNARODNOM DRUMSKOM PREVOZU PUTNIKA I PRTLJAGA (CVR)

Strane ugovornice,

Smatrajući poželjnim da se standardizuju uslovi za ugovore o međunarodnom drumskom prevozu putnika i prtljaga,

Sporazumele su se o sledećem:

Glava I

POLJE PRIMENE

Član 1

1. Ova konvencija primenjuje se na sve ugovore o prevozu putnika, a prema konkretnom slučaju njihovog prtljaga, drumskim vozilima kada je u ugovoru predviđeno da se prevoz vrši na teritoriji najmanje dve zemlje i da se polazište i odredište, ili pak i jedno i drugo, nalaze na teritoriji jedne od država ugovornica, bez obzira na to gde se nalazi sedište ili kojeg su državljanstva strane ugovornice.

2. Za svrhe ove konvencije treba podrazumevati:

a) pod izrazom "prevoznik" svako lice koje se u svojstvu profesionalnog prevoznika, ali ne u svojstvu korisnika taksi-službe ili službe za iznajmljivanje vozila sa vozačem, obaveže

na osnovu individualnog ili kolektivnog ugovora, da preveze jedno ili više lica, a prema konkretnom slučaju njihov prtljag, bez obzira na to da li lice vrši prevoz lično ili ne;

b) pod izrazom "putnik" svako lice koje prevoznik, izvršavajući ugovor o prevozu zaključen u njegovo ime ili od njegove strane, prevozi uz naplatu ili besplatno;

c) pod izrazom "vozilo" svako drumsko vozilo koje se koristi za izvršenje ugovora o prevozu pod uslovom da je namenjeno za prevoz lica; pri tom se smatra da prikolica predstavlja deo vozila.

3. Ova konvencija se primenjuje takođe i u slučajevima kada je prevoznik država ili neki drugi subjekt javnog prava.

4. Države ugovornice se obavezuju da neće izmeniti nijednu odredbu ove konvencije zaključivanjem posebnih sporazuma između dve ili više država, osim ako budu želele da se ona ne primenjuje u njihovom pograničnom prometu.

Član 2

Ako se drumski prevoz prekida i koristi se neki drugi način transporta, ova konvencija se ipak primenjuje na one delove koji se ostvaruju drumskim prevozom, čak i ako nisu međunarodnog karaktera u smislu člana 1, ali pod uslovom da nisu pomoćni u odnosu na taj drugi način transporta.

Član 3

Ako se i samo vozilo prevozi na jednom delu puta nekim drugim načinom transporta, ova konvencija se primenjuje u pogledu štete nastale zbog udesa vezanog za prevoz u tom vozilu do koga je došlo za vreme boravka putnika u vozilu, ili prilikom njegovog ukrcavanja ili iskrcavanja, bilo pak, u vezi s činjenicom da se prtljag nalazi na vozilu ili u vozilu, ili je bio utovaran ili istovaran.

Glava II

LICA ZA KOJA PREVOZNIK SNOSI ODGOVORNOST

Član 4

Za svrhe ove konvencije, prevoznik je odgovoran za dela i propuste svojih agenata i svih drugih lica čijim se uslugama koristi u vršenju obaveza iz ugovora o drumskom prevozu kada ti agenti ili ta lica deluju u okviru svog zapošljenja, u istoj meri kao da je on sam izvršio ta dela ili propuste.

Glava III

PREVOZNI DOKUMENTI

Deo 1. Putnici

Član 5

1. U slučaju prevoza putnika prevoznik je dužan da izdaje individualne ili kolektivne karte. Ako putnik nema kod sebe kartu, ako je nepravilna ili izgubljena, to ne zadire u postojanje ili važnost ugovora o prevozu, za koji su i dalje merodavne odredbe ove konvencije.
2. U karti se navode ime i adresa prevoznika, kao i napomena da su za ugovor merodavne odredbe ove konvencije, čak i kad postoji klauzula koja je sa tim u opreci.
3. Prevoznik snosi odgovornost za svaku štetu koja bude pričinjena putnicima zbog toga što on nije izvršio svoje obaveze iz ovog člana.

Član 6

Sve dok se ne dokaže suprotno, karta služi kao potvrda navoda koji su u njoj sadržani.

Član 7

Ukoliko na karti nije navedena suprotna odredba, karta se može, ako nije izdata na ime putnika, ustupiti drugom licu sve do polaska na put.

Deo 2. Prtljag

Član 8

1. Prevoznik može izdati prtljažnu kartu, u kojoj se navodi količina i vrsta prtljaga koji mu je predat; na zahtev putnika izdavanje prtljažne karte je obavezno. Izdavanje prtljažne karte je besplatno, uz rezervu da se na nju mogu naplatiti fiskalne takse.
2. U prtljažnoj karti, ukoliko se ista ne nalazi u sastavu putničke karte, treba da se navede naziv i adresa prevoznika i napomena da je za ugovor merodavna ova konvencija, čak i u slučaju da postoje neke klauzule koje su s njom u opreci.
3. Prevoznik snosi odgovornost za svaku štetu koja bude pričinjena putnicima zbog toga što prevoznik nije izvršio obaveze koje proističu iz ovog člana.

Član 9

Sve dok se ne dokaže suprotno prtljažna karta predstavlja potvrdu navoda koji su u njoj sadržani; ukoliko u njoj nisu navedene rezerve, smatra se da je prtljag predat u ispravnom stanju.

Član 10 1. Smatra se da je prevoznik, radeći u

dobroj nameri, valjano izvršio predaju prtljaga ako ga je izdao podnosiocu prtljažne karte.

2. Ukoliko se prtljažna karta ne pokaže, prevoznik nije dužan da izda prtljag za koji je prtljažna karta bila izdata, osim u slučaju da potražilac dokaže da ima prava na taj prtljag; ukoliko je pak taj dokaz nedovoljan, prevoznik može zahtevati odgovarajuću kauciju, koja treba da mu bude vraćena u roku od godinu dana posle dana uplate.
3. Prtljag koji nije preuzet po prispeću vozila predaje se na čuvanje na odgovarajuće obezbeđeno mesto bez obzira da li je na njega izdata prtljažna karta ili nije; smatra se da je

prevoznik čuvar prtljaga za račun putnika; čuvanje se može prepustiti trećem licu; čuvar prtljaga ima pravo na pravičnu nagradu. Sva ostala pitanja u vezi sa čuvanjem nepreuzetog prtljaga regulišu se zakonskim propisima mesta u kojem je prtljag deponovan.

Glava IV

ODGOVORNOST PREVOZNIKA

Deo 1. Šteta pričinjena licima

Član 11

1. Prevoznik snosi odgovornost za gubitak ili štetu nastalu zbog smrti, telesne povrede ili drugog oštećenja fizičkog ili psihičkog zdravlja putnika kao posledica udesa u vezi s prevozom do koga je došlo za vreme dok se putnik nalazio u vozilu ili ukrcavao ili iskrcavao, ili do koga je došlo u vezi s ukrcavanjem ili iskrcavanjem prtljaga.
2. Prevoznik se oslobađa ove odgovornosti ukoliko je do udesa došlo zbog okolnosti koje prevoznik, i pored preduzetih mera nužnih u konkretnom slučaju, nije mogao izbeći i čije posledice nije mogao sprečiti.
3. Prevoznik se ne oslobađa odgovornosti ako se poziva na neki fizički ili psihički nedostatak vozača, na neki kvar ili neispravnost vozila, ili na neku grešku ili nehat lica od koga je iznajmio vozilo ili lica za koje bi ovaj drugi, shodno članu 4, snosio odgovornost da je on lično bio prevoznik.

Član 12 Imajući u vidu tačku 1 člana 13, sud koji vodi postupak određuje u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom mesta gde se nalazi njegovo sedište, uključujući norme kolizionog prava, razmere štete za koju treba dati naknadu zbog smrti, telesne povrede ili nanošenja svake druge fizičke ili psihičke povrede putniku, kao i koja lica imaju prava na naknadu zbog takve povrede.

Član 13

1. Ukupan iznos naknade koju je prevoznik dužan da isplati u vezi sa istim događajem ne može biti veći od 250.000 franaka za jednog oštećenika. Međutim, svaka država ugovornica može odrediti višu granicu, ili uopšte ne odrediti granicu. Ukoliko se glavno poslovno mesto prevoznika nalazi u toj državi ili u državi koja nije strana ugovornica, a čije zakonodavstvo predviđa višu granicu ili pak uopšte ne određuje granicu, prilikom određivanja ukupnog iznosa primenjuje se zakonodavstvo te države, izuzimajući norme koje se odnose na koliziono pravo.
2. Iznos naveden u tački 1 ovog člana ne uključuje sudske ili druge troškove koje su strane imale u toku dokazivanja svojih prava, čije plaćanje ili naknada može pasti na teret prevoznika, kao ni kamate obračunate u skladu s zakonom koji sud koji vodi postupak bude smatrao merodavnim.
3. Stranke koje zaključuju ugovor o prevozu mogu se dogovoriti o određivanju više granice. Ukoliko u ugovor nije uneta oprečna rezerva, taj dogovor bi obuhvatio sva lica koja imaju pravo na naknadu.
4. Ograničena visina naknade predviđena ovim članom primenjuje se na sva potraživanja u vezi sa smrću ili povredama ili svakim drugim oštećenjem fizičkog ili psihičkog

zdravlja putnika. Ukoliko ima više potražilaca i ukoliko je ukupna visina njihovih potraživanja veća od utvrđenog maksimuma, potraživanja će se srazmerno smanjiti.

Deo 2. Oštećenje prtljaga

Član 14 1. Prevoznik snosi odgovornost za gubitak ili štetu pretrpljenu zbog potpunog ili delimičnog nestanka ili oštećenja prtljaga.

Prevoznik je odgovoran za prtljag koji mu je predat od momenta preuzimanja prtljaga do njegovog dostavljanja ili predaje na čuvanje kako je predviđeno u tački 3 člana 10

Prevoznik je odgovoran za svaki drugi prtljag dok se isti nalazi u vozilu, međutim u slučaju krađe ili gubitka koji nisu u vezi sa udesom, prevoznik je odgovoran samo ako mu je taj prtljag bio predat na čuvanje. Smatra se da u taj drugi prtljag spadaju lične stvari koje putnik ima na sebi ili uza se.

2. Prevoznik se oslobađa ove odgovornosti ukoliko je do gubitka ili oštećenja došlo usled defekta na samom prtljagu, usled posebnog rizika jer je sam prtljag sadržavao kvarljive ili za prevoz opasne materije ili usled okolnosti koje prevoznik, i pored preduzetih mera nužnih u konkretnom slučaju, nije mogao izbeći i čije posledice nije mogao sprečiti.

3. Prevoznik se ne oslobađa odgovornosti ako se poziva na neki fizički ili psihički nedostatak vozača, na neki kvar ili neispravnost vozila, ili na neku grešku ili nehat lica od koga je iznajmio vozilo ili lica za koje bi ovaj drugi, shodno članu 4, snosio odgovornost da je on lično bio prevoznik.

Član 15

1. Prtljag koji nije dostavljen u roku od 14 dana od dana kada je putnik zahtevao da mu se isti preda, smatra se izgubljenim.

2. Ukoliko se prtljag koji se smatrao izgubljenim pronađe u roku od godinu dana od dana kada je putnik zahtevao da mu se preda, prevoznik će preduzeti sve razumne korake da o tome izvesti putnika. U roku od trideset dana posle dobijanja tog obaveštenja putnik može zahtevati da se prtljag dostavi, bilo u polazište bilo u odredište, uz povraćaj svake primljene naknade za štetu u vezi s gubitkom, ali uz zadržavanje svih prava da zahteva naknadu zbog zakašnjenja isporuke.

Član 16

1. Kada se u skladu s odredbama ove konvencije potražuje od prevoznika naknada štete za potpuni ili delimični gubitak prtljaga ili za njegovo oštećenje, može se podneti zahtev za isplatu iznosa u visini gubitka ili oštećenja ali taj iznos ne sme biti veći od 500 franaka po jedinici prtljaga ili 2000 franaka po putniku. Osim toga, može se podneti zahtev za isplatu iznosa ravnog visini štete za potpuni ili delimični gubitak ili oštećenje ličnih stvari koje putnik nosi na sebi ili uza se, ali taj iznos ne sme biti veći od 1000 franaka po putniku.

2. Iznosi navedeni u tački 1 ovog člana ne uključuju sudske i druge troškove koje su strane imale u toku dokazivanja svojih prava čije plaćanje ili naknada može pasti na teret prevoznika, kao ni kamate obračunate u skladu sa zakonom koji sud koji vodi postupak bude smatrao merodavnim.

3. Stranke koje zaključuju ugovor o prevozu mogu se dogovoriti o određivanju viših granica.

Deo 3. Opšte odredbe

Član 17 1. Prevoznik se potpuno ili delimično oslobađa odgovornosti koja proističe iz ove konvencije srazmerno gubitku ili oštećenju do kojih je došlo krivicom ili nepažnjom putnika ili ponašanjem putnika koje ne odgovara normalnom ponašanju putnika.

2. Ukoliko prevoznik snosi odgovornost za gubitak ili oštećenje ali je neko treće lice doprinelo svojim postupcima ili propustima da do njih dođe, prevoznik odgovara za svu štetu, uz rezervu da ipak ima pravo da podnese regresnu tužbu protiv tog trećeg lica.

3. Prevoznik se oslobađa odgovornosti koju snosi na osnovu ove konvencije ukoliko su gubitak ili oštećenje izazvani nuklearnim incidentom i kada, na osnovu specijalnih propisa važećih u jednoj državi ugovornici kojima se reguliše odgovornost u oblasti nuklearne energije, odgovornost za ovaj gubitak ili oštećenje snosi korisnik nuklearnog uređaja ili lice koje ga zamenjuje.

Član 18

1. U svim slučajevima koji se regulišu ovom konvencijom svaki postupak u pogledu odgovornosti, po bilo kom osnovu, može biti pokrenut protiv prevoznika ili lica za koje on odgovara shodno članu 4, samo u uslovima i granicama predviđenim ovom konvencijom.

2. Prevoznik nema prava da se poziva na odredbe ove konvencije, kojima se potpuno ili delimično isključuje njegova odgovornost ili ograničava naknada koju treba platiti, ukoliko je do gubitka ili oštećenja došlo s umišljajem ili usled grubog nehata za koje se okrivljuju prevoznik ili lica za čije postupke on odgovara shodno članu 4. Isto se odnosi i na lice za čije postupke prevoznik odgovara shodno članu 4, ukoliko se postavlja pitanje odgovornosti toga lica i ukoliko je do gubitka ili oštećenja došlo s umišljajem ili usled grubog nehata toga lica.

3. Uz rezervu prethodne tačke, ukupna visina naknade koju plaća prevoznik i lica za čije postupke je on odgovoran shodno članu 4, ne može preći sume koje su predviđene u prethodnim delovima ove glave.

Član 19 Pod frankom koji se u ovoj konvenciji pominje ima se u vidu zlatni franak težine 10/31 grama finoće 0,9000.

Glava V

PRIGOVORI I TUŽBE

Član 20

1. Ukoliko putnik podigne prtljag bez reklamacije, to je dokaz da je prtljag dobijen kompletan i u ispravnom stanju sve dok se ne dokaže suprotno. Reklamacija se mora podneti prevozniku u usmenoj ili pismenoj formi u roku od sedam dana posle faktičkog preuzimanja prtljaga od strane podnosioca reklamacije.

Što se tiče prtljaga koji nije predat prevozniku, gorespomenuti rok se računa od trenutka kada se utvrdi gubitak ili oštećenje, ali najkasnije od trenutka prispeća vozila u odredište putnika.

2. Putnik se oslobađa obaveza koje za njega proističu iz tačke 1 ovog člana, ukoliko je gubitak ili stanje prtljaga propisno ustanovljeno u prisustvu putnika i prevoznika.

Član 21 1. U slučaju spora nastalog iz prevoza koji je predmet ove konvencije, oštećenik se može obratiti, osim nadležnim sudovima država-potpisnica Konvencije koje su strane ugovornice sporazumno odredile, i sudovima države na čijoj teritoriji se nalazi:

- a) mesto u kojem tuženi ima svoje glavno poslovno mesto, prebivalište ili poslovno mesto čijim je posredovanjem zaključen ugovor o prevozu ili
- b) mesto gde je došlo do gubitka ili oštećenja, ili
- c) polazište ili odredište; i može se obratiti samo tim sudovima.

2. U slučaju da se spor na koji se odnosi tačka 1 ovog člana rešava pred sudom koji je za to nadležan u skladu s ovom tačkom, ili ukoliko je dotični sud već doneo odluku o tom sporu, između istih strana ne može se pokrenuti novi spor po istoj osnovi, izuzev u slučajevima kada odluka suda kod koga je uložena prva tužba ne može biti izvršna u državi u kojoj je pokrenut novi postupak.

3. Kada je presuda u nekom sporu na koji se primenjuje tačka 1 ovog člana doneta od strane suda jedne od država ugovornica koji je nadležan na osnovu ove tačke postala izvršna u toj zemlji, ta presuda postaje izvršna i u svakoj drugoj državi ugovornici čim se izvrše formalnosti predviđene za te svrhe u toj državi. Isključuje se revizija procesa o suštini spora.

4. Odredbe iz prethodne tačke odnose se na presude donete u prisustvu stranaka, na presude donete u odsustvu i na sudska poravnanja, ali se ne odnose ni na presude sudova koje su samo privremeno na snazi, ni na presude po kojima onaj ko je izgubio parnicu mora da namiri ne samo sudske troškove, nego i da nadoknadi oštećeniku troškove do kojih je došlo usled putnog ili delimičnog neudovoljenja njegovom tužbenom zahtevu.

5. Od državljana država ugovornica ove konvencije čije se boravište ili poslovno sedište nalazi u jednoj od tih država sud ne može zahtevati kauciju za pokriće sudskih troškova u vezi sa podnošenjem tužbe koja se odnosi na prevoz shodno ovoj konvenciji.

Član 22 1. Pravo na podizanje tužbe u vezi sa smrću, telesnim povredama ili bilo kakvom drugom štetom nanetom fizičkom ili psihičkom zdravlju putnika zastareva po proteku tri godine.

Rok zastarelosti teče od dana kada je lice kome je šteta pričinjena o tome saznalo ili je moralo saznati. Međutim, rok zastarelosti ne može biti duži od pet godina računajući od dana kada se desila saobraćajna nesreća.

2. Pravo na podizanje tužbe zbog prevoza na koji se odnosi ova konvencija, osim tužbi navedenih u tački 1 ovog člana, zastareva u svim slučajevima po proteku jedne godine. Rok zastarelosti teče od dana kada je vozilo prispelo u putnikovo odredište ili, u slučaju nedolaska vozila, od dana kada je trebalo da stigne u putnikovo odredište.

3. Podizanjem tužbe u pismenom obliku prekida se rok zastarelosti do dana kada prevoznik u pismenoj formi odbaci tu tužbu i vrati dokumenta koja su mu u prilogu bila uručena kao obrazloženje potraživanja. U slučaju delimičnog prihvatanja tužbenog zahteva, rok zastarelosti iznova počinje da teče samo u odnosu na onaj deo potraživanja koji ostaje sporan. Obaveza dokazivanja činjenice prijema tužbe, odn. odgovora na tužbu i vraćanje dokumenata pada na teret one strane koja se na te činjenice poziva. Podnošenjem daljih tužbenih zahteva o istom predmetu ne prekida se rok zastarelosti, osim ako se prevoznik ne saglasi da ih razmatra.

4. S rezervom poštovanja odredbe iz prethodne tačke, produženje roka zastarelosti određuje se na osnovu zakonskih odredaba suda kojem je tužba podneta, izuzev normi koje se odnose na koliziono pravo. Ovim zakonom određuju se i uslovi za prekid roka zastarelosti.

Glava VI

NIŠTAVOST OBAVEZA IZ UGOVORA KOJE SU U SUPROTNOSTI SA OVOM KONVENCIJOM

Član 23

1. Svaka obaveza na osnovu ugovora kojom bi se direktno ili indirektno odstupilo od odredaba ove konvencije smatra se ništavom. Ništavost takve obaveze ne povlači za sobom ništavost drugih odredaba ugovora.

2. Ništavom se smatra svaka klauzula po kojoj se prevozniku ustupaju prava koja proističu iz nekog ugovora o osiguranju, zaključenog u korist putnika ili svaka slična klauzula kao i svaka klauzula koja prebacuje teret dokazivanja.

3. Ništavom se takođe smatra svaka klauzula kojom se određuje nadležnost arbitražnog suda, a koja je ugovorena pre događaja koji je prouzrokovao štetu.

Glava VII

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 24

1. Ova konvencija će biti otvorena za potpisivanje ili pristupanje državama članicama Evropske ekonomske komisije i državama kojima je odobreno učešće u radu Komisije u savetodavnom svojstvu na osnovu tačke 8 Ovlašćenja Komisije.

2. Države koje mogu učestvovati u nekim radovima Evropske ekonomske komisije na osnovu tačke 11 njenog Ovlašćenja mogu postati strane ugovornice ove konvencije pristupanjem posle njenog stupanja na snagu.

3. Konvencija je otvorena za potpisivanje zaključno do 1. marta 1974. g. Posle tog datuma biće otvorena za pristupanje.
4. Ova konvencija podleže ratifikaciji država potpisnica.
5. Instrumenti o ratifikaciji ili pristupanju biće deponovani kod generalnog sekretara Organizacije ujedinjenih nacija.

Član 25

1. Ova konvencija stupa na snagu devedesetog dana od dana deponovanja instrumenata o ratifikaciji ili pristupanju pet država spomenutih u članu 24 tačka 1.
2. Za svaku državu koja ratifikuje ovu konvenciju ili joj pristupi posle deponovanja pet instrumenata o ratifikaciji ili pristupanju, ova konvencija stupa na snagu devedesetog dana od dana predaje instrumenata o ratifikaciji ili pristupanju od strane te države.

Član 26 1. Svaka strana ugovornica može otkazati ovu konvenciju saopštenjem generalnom sekretaru Organizacije ujedinjenih nacija.

2. Otkaz stupa na snagu dvanaest meseci od dana kada generalni sekretar primi saopštenje o otkazu.

Član 27 Ako se posle stupanja na snagu ove konvencije usled otkaza broj država ugovornica smanji na manje od pet, Konvencija će prestati da bude na snazi onog dana kada stupi na snagu poslednji otkaz.

Član 28 1. Svaka država može prilikom deponovanja svog instrumenta o ratifikaciji ili pristupanju, ili u bilo kom drugom trenutku kasnije, izjaviti saopštenjem generalnom sekretaru Organizacije ujedinjenih nacija da će se ova konvencija primenjivati na sve teritorije ili na neke teritorije za čije spoljne odnose ta država ima odgovornost. Konvencija počinje da se primenjuje na teritoriji ili na teritorijama spomenutim u saopštenju devedesetog dana od dana kad generalni sekretar dobije spomenuto saopštenje ili, ukoliko Konvencija na taj dan još nije stupila na snagu, od dana njenog stupanja na snagu.

2. Svaka država koja je u skladu s tačkom 1 ovog člana izjavila da će se ova konvencija primenjivati na svaku teritoriju za čije spoljne odnose ima odgovornost, može u skladu sa članom 26 otkazati Konvenciju u pogledu spomenute teritorije.

Član 29 Svaki spor između dve ili više strana ugovornica u vezi sa tumačenjem ili primenom Konvencije, koji strane ne mogu rešiti putem pregovora ili na neki drugi način, biće iznet na zahtev jedne od zainteresovanih strana ugovornica pred Međunarodni sud pravde.

Član 30

1. Svaka strana ugovornica može prilikom potpisivanja ili ratifikacije ove konvencije ili pristupanja konvenciji dati izjavu saopštenjem generalnom sekretaru Organizacije ujedinjenih nacija da je član 29 Konvencije ne obavezuje. Ostale strane ugovornice neće biti vezane članom 29 Konvencije prema strani ugovornici koja je dala takvu rezervu.

2. Izjava predviđena tačkom 1 ovog člana može se u svako doba povući dostavljanjem saopštenja generalnom sekretaru Organizacije ujedinjenih nacija.

Član 31 1. Svaka strana ugovornica Sporazuma o opštim uslovima izvršenja međunarodnog prevoza putnika autobusima, potpisanog u Berlinu 5. decembra 1970. god. može prilikom potpisivanja, ratifikacije ili pristupanja ovoj konvenciji, ili pak bilo kada kasnije, obavestiti, dostavljanjem saopštenja, generalnom sekretaru Organizacije ujedinjenih nacija, da će u slučaju kolizije između ove konvencije i spomenutog sporazuma primenjivati odredbe ove potonje u pogledu prevoza za koji se ugovorom o prevozu predviđa:

(a) da se polazište i odredište nalaze na teritoriji države koja je dala izjavu, ili

(b) da se prevoz vrši na teritoriji najmanje jedne države koja je dala takvu izjavu i da se neće vršiti na teritoriji ni jedne od strana ugovornica ove konvencije koja nije dala takvu izjavu.

2. Izjava iz tačke 1 ovog člana može se povući u svako doba dostavljanjem saopštenja generalnom sekretaru Organizacije ujedinjenih nacija.

Član 32

1. Svaka strana ugovornica može prilikom potpisivanja, ratifikovanja ili pristupanja ovoj konvenciji, ili bilo kada kasnije, izjaviti dostavljanjem saopštenja generalnom sekretaru Organizacije ujedinjenih nacija da zadržava pravo da umesto čl. 11 i 14 ove konvencije primenjuje odredbe bilo koje međunarodne konvencije čija je strana ugovornica, ili to može postati koja se odnosi na građansku odgovornost za štetu nanetu motornim vozilom, a koje bi bile povoljnije za putnike.

2. Rezerva spomenuta u tački 1 ovog člana može se povući u svako doba dostavljanjem saopštenja generalnom sekretaru Organizacije ujedinjenih nacija.

Član 33 Ne dozvoljavaju se nikakve rezerve ili izjave osim onih koje su predviđene u čl. 30, 31 i 32 ove konvencije.

Član 34

1. Posle tri godine važnosti ove konvencije svaka strana ugovornica može, dostavljanjem saopštenja generalnom sekretaru Organizacije ujedinjenih nacija, zatražiti sazivanje konferencije u cilju unošenja izmena i dopuna ili reviziji ove konvencije. Generalni sekretar obaveštava o tom zahtevu sve strane ugovornice i u tom cilju saziva konferenciju ukoliko u roku od četiri meseca posle saopštenja najmanje jedna četvrtina strana ugovornica obavesti da je saglasna sa sazivanjem konferencije.

2. Ukoliko se u skladu sa tačkom 1 ovog člana sazove konferencija, generalni sekretar obaveštava o tome sve strane ugovornice i obraća im se s molbom da mu u roku od tri meseca podnesu predloge o tome šta žele da se razmatra na konferenciji. Najmanje tri

meseca pre početka konferencije generalni sekretar saopštava svim stranama ugovornicama privremeni dnevni red konferencije, kao i tekstove tih predloga.

3. Generalni sekretar poziva na svaku konferenciju sazvanu u skladu s ovim članom sve države spomenute u tački 1 člana 24, kao i države koje su postale strane ugovornice na osnovu tačke 2 člana 24.

Član 35

Osim saopštenja predviđenog u članu 34, generalni sekretar Organizacije ujedinjenih nacija obaveštava države spomenute u tački 1 člana 24, kao i države koje su postale strane ugovornice na osnovu tačke 2 člana 24 o sledećem:

- a) o ratifikaciji i pristupanju Konvenciji shodno članu 24;
- b) o datumima stupanja na snagu ove konvencije u skladu sa članom 25;
- c) o otkazima shodno članu 26;
- d) o prestanku važnosti ove konvencije shodno članu 27;
- e) o saopštenjima dobijenim shodno članu 28;
- f) o saopštenjima dobijenim shodno čl. 30, 31 i 32.

Član 36 Posle 1. marta 1974. godine original ove konvencije biće deponovan kod generalnog sekretara Organizacije ujedinjenih nacija, koji će na odgovarajući način dostaviti overene kopije svakoj državi spomenutoj u tač. 1 i 2 člana 24.

U potvrdu čega su dole potpisani, za to propisno ovlašćeni, potpisali ovu konvenciju.

Sačinjeno u Ženevi u jednom primerku prvog marta hiljadu devetsto sedamdeset treće godine na engleskom, ruskom i francuskom jeziku, pri čemu su sva tri teksta podjednako verodostojna.

ČLAN 3

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu SFRJ".